

Zakāt

- *Zakāt* is niet alleen verplichte liefdadigheid. Het is een instituut van de staat of, als er geen moslimstaat is, een instituut van een gemeenschap. Het staat het individu niet vrij om zelf zijn *zakāt* te berekenen en uit te geven zoals hij dat wil. Het moet door de staat op nationale niveau worden geïnd en door de staat of gemeenschap worden besteed.
- In het vers waar de Heilige Koran de belangrijkste uitgavenposten voor de besteding van *zakāt* beschrijft, vermeldt het een besteding van uitgaven aan ambtenaren die zijn aangesteld om deze te innen en te verdelen. Hieruit blijkt duidelijk dat het instituut van *zakāt* een staatsorgaan voor ogen heeft, of in ieder geval een openbaar fonds, dat volledig door een overheidsinstantie wordt beheerd. De gever moet *zakāt* geven aan een fonds dat moet worden gebruikt voor de verheffing van de gemeenschap. Het was op die manier dat de Profeet Mohammed (v.z.m.h.) het begreep. En toen hij het bestuur van de regering overnam, maakte hij *zakāt* tot een staatsinstituut, stelde hij ambtenaren aan om deze te innen en gaf hij zijn gouverneurs opdracht hetzelfde te doen in de verre provincies.
- *Zakāt* was een jaarlijkse heffing op goederen die gedurende een heel jaar in het bezit van een persoon bleven waarbij de waarde ervan een bepaalde grens bereikte, *niṣāb* genaamd. Bepaalde bezittingen waren vrijgesteld. *Zakāt* werd geheven tegen een bijna uniform tarief, zijnde 2½ procent van de opgebouwde rijkdom. Rijkdom heeft de neiging zich op te stapelen en *zakāt* streeft naar een gedeeltelijke herverdeling op een zodanige manier dat de gemeenschap als geheel er voordeel uit kan halen. Zo wordt jaarlijks een deel van de vergaarde rijkdom of het kapitaal van ieder individu weggenomen en verdeeld onder de armen en behoeftigen.
- Waar moslims onder niet-islamitische regeringen leven en deze regeringen de inning en uitkering van *zakāt* niet kunnen uitvoeren, rust deze plicht op de moslimgemeenschap als geheel en moet het instituut van *zakāt* de vorm aannemen van een moslimse instituut van de gemeenschap in elk land waar een moslimbevolking woont.
- **Hoe *zakāt* moet worden uitgegeven:** De koran zegt:

“*Zakāt (ṣadaqāt)* is er slechts voor de armen en de behoeftigen, en voor degenen aangesteld om het uit te delen, en degenen van wie de harten (tot de waarheid) geneigd worden, en voor (het vrijlaten van) gevangenen, en voor degenen die een schuld hebben, en op de weg van Allah en voor de reiziger — een bevel (*farīdah*) van Allah. En Allah is Wetend, Wijs.” (9:60)
- De *zakāt* die hier wordt genoemd, kan worden onderverdeeld in drie uitgavenposten: de uitgaven aan degenen die hulp nodig hebben, de uitgaven aan de functionarissen die zijn aangewezen om het fonds te beheren, en de uitgaven ‘op de weg van Allah’.

- In de eerste categorie van uitgaven vallen de volgende mensen:
  1. De ‘armen’, dat wil zeggen, degenen die niet in hun eigen behoeften kunnen voorzien vanwege een bepaald onvermogen van hen.
  2. De ‘behoeftegenen’, met wie wordt bedoeld degenen die wel in staat zijn om de kost te verdienen, maar hulp nodig hebben om in hun levensonderhoud te voorzien.

Deze twee soorten begunstigden worden eerst genoemd voordat de functionarissen worden genoemd die de administratie voeren, omdat de *zakāt* in de eerste plaats is ingesteld om hen te helpen.

3. Degenen die de waarheid willen leren kennen, maar daarvoor financiële hulp nodig hebben. Bijvoorbeeld niet-moslims die de islam willen bestuderen, maar ook mensen die offers hebben gebracht om de islam te accepteren. Zulke personen hebben mogelijk financiële bijstand nodig. Dit kunnen ook studenten zijn die hulp nodig hebben.
4. Degenen die in slavernij of onderdrukking leven, zodat de *zakāt* kan worden uitgegeven om hun vrijheid te kopen en hen een vrij leven te geven. Dit zouden ook mensen kunnen zijn die vastzitten aan onderdrukkende arbeidsovereenkomsten, waarvan ze zich niet kunnen losmaken zonder externe hulp.
5. Mensen die lijden onder een schuldenlast, d.w.z. degenen die geld hebben geleend vanwege dringende behoefte of uit onwetendheid en die worden uitgebuit door de geldschieters.
6. Reizigers die in het buitenland of in afgelegen oorden zijn gestrand en hun woonplaats niet kunnen bereiken.

De laatste drie hierboven genoemde zijn mensen die door hun omstandigheden door anderen worden uitgebuit. De islam heeft het tot een fundament van haar leer gemaakt dat de moslimgemeenschap of de moslimregering zulke mensen moet bijstaan.

De tweede categorie van uitgaven betreft het onderhouden van een ambtelijke instelling voor de inzameling van *zakāt*.

- De derde categorie van uitgaven wordt beschreven als ‘op de weg van Allah’. Dit betekent in de eerste plaats de verdediging van de islam, en in dit tijdperk betekent het de verspreiding van de boodschap van de islam tot de wereld. Degenen die bij deze werkzaamheden betrokken zijn, kunnen ondersteund worden door het *zakāt*-fonds. Maar de woorden ‘op de weg van Allah’ sluiten ook elke vorm van liefdadigheidswerk in die niet in de bovenstaande lijst staat.

Uit: Ramadan Daily Quran Study Door: Dr. Zahid Aziz

Engelse uitgave: Lahore Ahmadiya Djamaat, UK

Vertaald door: Reza Ghafoerkhan

Nederlandse uitgave: IslamLab